

ODPUŠTĚNÍ VE VLASTNÍ CÍRKVI

Je vůbec možné skloubit skutečně realistický pohled na církev a lásku k církvi?

Je velký rozdíl mezi kritizováním plným hořkosti a kritikou pramenící v lásce. Ten druhý případ se vyskytuje řidčeji, protože lidé, kteří církev opravdu milují, většinou nemaří čas kritizováním, ale raději přiloží ruku k dílu tam, kde něco není v pořádku, jako třeba kněz Guy Gilbert, nebo protestují před Boží tváří, jak o tom píše Carlo Carretto.

Protestují u Boha jménem Božího lidu, přestože zjevně propadl modlářství. Protestují jako Mojžíš, který odmítá nabídku, že by Bůh vytvořil nový lid Boží z něho a jeho potomstva a pobloudilý Izrael odepsal. Mojžíš protestuje proti takovému řešení a přeje si, aby raději bylo vymazáno jeho vlastní jméno z knihy života, jen když bude vyvolený lid zachráněn. Zrovna tak protestují u Boha ostatní proroci, apoštol Pavel a také mnozí světki v dějinách církve... Ano, takoví protestanti lásky jsou pro církev obrovským požehnáním.

Ano, církev potřebuje více takových protestantů lásky, kteří pak ponесou Boží slovo v Boží moci, Duch zavane a v údolí suchých kostí to zachrastí... (Ez 37) Bylo by osudné poplést si svou roli u Božího trůnu. Můžeme si totiž vybrat, jestli se staneme přímluvci nebo žalobci našich bratří (církev). Ovšem předem musíme vědět, že u Božího trůnu jsou již tyto funkce rozděleny: hlavním přímluvcem je Kristus (srov. 1 Jan 2,1) a žalobcem satan (Zj 12,10). Je třeba volit navýsost pečlivě, na čí stranu se přidáme!

Kateřina Lachmanová – Vězení s klíčem uvnitř

Texty v týdnu

Po: Mich 5,1-4a; Mt 1,1-16.18-23

Út: 1 Kor 6,1-11; Lk 6,12-19

St: 1 Kor 7,25-31; Lk 6,20 -26

Čt: 1 Kor 8,1b-7.10-13; Lk 6,27-38

Pá: 1Kor 9,16-19.22b-27; Lk 6,39-42

So: 1Kor 10,14-22; Lk 6,43-49

Prameny, odkazy

Daniel J. Harrington – Evangelium podle Matouše – Sacra pagina; Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Matouše; Petr Karas – Boží slovo na každý den; Angelo Scarano – www.pastorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz; Misál na každý den liturgického roku

VEZMI A ČTI

Biblický program brněnské diecéze

23. neděle v mezidobí – cyklus A

7. září 2014

Ježíš řekl svým učedníkům: ¹⁵„Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. ¹⁶Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby ‚každá výpověď‘ byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků‘. ¹⁷Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. ¹⁸Amen, pravím vám: Všecko, co svázete na zemi, bude svázáno na nebi, a všecko, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi. ¹⁹Dále vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. ²⁰Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“

Mt 18,15-20

Úvod k meditaci

Mluvíme s druhými o jejich chybách? A jakým způsobem? Bezohledně, se snahou je ponížít? S ironií a výčitkami? Nebo citlivě, se snahou pomoci jim najít to nejlepší, co v nich je? Snažím se poctivě rozlišit, kdy mluvit a kdy mlčet? Vyhýbám se pomlouvám? Nemám někoho *zařazeného* tak, že ho kdykoli zkritizuju, a v čemkoli, co udělá, vidím špatné motivy? Nepošlapávám neustálým vyhodnocováním lidí kolem jejich důstojnost? Tyto a další otázky pro mě mohou vyplývat z dnešního evangelia.

Biblický kontext

Třístupňový postup usmíření s bratrem v 18,15-17 (mezi čtyřma očima, s jedním či dvěma svědky, před církví-obcí) pravděpodobně odráží praxi matoušovské židokřesťanské obce.

K tématu

Potíže s příliš známou tváří

My Krista známe, ale nejsme schopni ho poznat. O Bohu si vytváříme svou vlastní představu, a když jí Bůh neodpovídá, odmítáme ho. Hledáme Boha „venku“, zatímco on je přítomen uprostřed našich životů. Napínáme zrak, protože se domníváme, že je někde hrozně daleko, a on je zatím od nás jen kousek, právě prochází kolem.

1. čtení:
Ez 33,7-9

2. čtení:
Řím 13,8-10

Evangelium:
Mt 18,15-20

Srovnání:

Lv 19,17

Lk 17,3

Gal 6,1

Jak 5,19-20

Dt 19,15

1 Tim 5,19

1 Kor 6,1

Mt 16,19

Jan 20,23

Představujeme si ho kdesi v oblacích, a přitom ho každý den potkáváme na ulici.

Očekáváme od něj něco mimořádného, chceme vidět zázraky, a on zatím nosí prosté šaty a je až nepřijemně obyčejný.

Odmítáme Boží vtělení.

Odmítáme vidět Boha s tváří člověka.

Při nanebevstoupení Kristus zemi neopustil. Louis Evely zdůrazňuje, že odchod není totéž co zmizení. Odchod znamená nepřítomnost, zatímco zmizení je skrytá přítomnost, přítomnost „maskovaná“.

Rozhodující zkouškou křesťanského života je nanebevstoupení. Ježíš od nás neodešel. Zůstal tu s námi, pouze se skryl. Chodí v převlečení a vypadá úplně obyčejně. Od té doby je pro křesťany největším nebezpečím roztržitost. Často se zpovídáme z toho, že jsme byli „roztržití při modlitbě“. Na roztržitost v běžném, každodenním životě však ani nevzpomeneme. Krista jsme už nesčetněkrát potkali, a vůbec jsme si ho nevšimli. Nepoznali jsme ho.

Potíž je v tom, že má až příliš známou tvář.

tvář žebráka,

dítěte,

kolegy,

kuchařky,

bezdomovce, který spí pod mostem,

člověka, který ztratil práci,

manžela,

manželky,

nadřízeného,

paní na úklid,

přistěhovalce,

nemocného,

pobudy, který nemá všech pět pohromadě,

vězně.

ty tváře dobře známe, ale Krista v nich rozpoznat nedokážeme.

Je stále ve vyhnanství. i mezi svými.

– Čeká na vás nějaký pán. Prý jste spolu už mluvili. Říká, že jeho šéf...

– To je ale otrava, že dorazil právě teď! Vyříd' mu, že teď nemám čas, ať přijde zítra. Mám důležitou práci: musím psát Provokující evangelia!

A muž odchází zklamaný a celý shrbený.

Další rozčarování.

Znovu zůstal nepoznán.

Znovu zkoušel zabušit na dveře vlastního domu, a jeho vlastní ho nepřijali.

Alessandro Pronzato

– Provokující evangelia

V každé formě společného života nastává chvíle, kdy se někdo dopustí hříchu. Může se jednat o nějakou osobní urážku nebo o hřích, který je zjevný všem ostatním. Jak ale jednat s tím, kdo se takto poskrvnil? v první řadě je třeba uvědomit si skutečnost hříchu – nesmíme ve jménu pokojného soužití předstírat, že k ničemu nedošlo. Ještě horší by bylo, kdybychom se tímto záměrným přehlížením dopouštěli spoluviny s tím, kdo upadl do hříchu.

Platí totiž, že každý z nás je strážcem svého bratra (srov. Gn 4,9) a před Hospodinem má odpovědnost za to, aby se pokusil hřešícího odvrátit od cesty, která vede k záhubě: „Když řeknu bezbožnému: Zemřeš! A ty mu nebudeš domlouvat, aby se odvrátil od svého chování, umře on, bezbožník, pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky“ (Ez 33,8).

V tomto smyslu nám také Ježíš říká: „Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal“ (Mt 18,15), protože, jak praví prorok, svévolník se tak odvrátí od svého jednání a bude mít život (srov. Ez 33,11).

Odvaha obrátit se na svého bratra v příhodném okamžiku s jasným slovem z očí do očí nás osvobozuje od rizika, že k němu budeme chovat ve svém srdci zášť, budeme proti němu reptat a hovořit o něm s někým dalším za jeho zády, že se budeme považovat za něco lepšího, než je on, že budeme kritizovat třísku v jeho oku, aniž bychom si povšimli trámu v oku vlastním (srov. Mt 7,3). Tahle odvaha nás může uschopnit k přijetí napravování a napominání, když sami upadneme do hříchu.

Napominání se má odehrávat v atmosféře laskavosti a trpělivosti (srov. Gal 6,1; 1 sol 5,14; 2 Tim 2,25). Nesmíme se přitom nad provinilého povyšovat a odůvodňovat to obvyklým klišé, že chceme jeho dobro. to je také úmysl, který vyznačuje z Ježíšových slov, v nichž jde o rozlišování prodchnuté milosrdenstvím; napominání má být odstupňováno: „Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby ‘každá výpověď’ byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků“ (mt 18,16; srov. dt 19,15). „Když je však neposlechne, pověz to církvi“ (Mt 18,16), to znamená místní církvi. Tak se bratrské napomenutí může stát církevní záležitostí v duchu lásky, která je jediným zákonem ovládajícím křesťanské společenství. Tato láska je si vědoma, že hřích jednoho údu poskrvňuje celé tělo, zároveň se ale jedná o lásku toho, jenž si nepřeje, aby byl jen jedna jeho ovce byla ztracena (srov. 18,9–14)... Ovšem navzdory tomu všemu může bratr setrvat na své cestě směřující ke smrti, a v takovém případě platí, co říká Ježíš dále, „ať je pro tebe jako pohan nebo celník“ (Mt 18,17). To znamená, že hříšník má být vyloučen ze společenství. Tato „exkomunikace“, vykonaná s hlubokým smutkem v srdci, pouze potvrzuje bratrovu vůli oddělit se od společenství...

I v případě tak krajního rozhodnutí musí v konání společenství převládat milosrdenství, které Ježíš tak důrazně požadoval od těch, kdo v něho věří. Pochopíme to z mistrových slov: „Amen, pravím vám: všechno, co svázete na zemi, bude svázáno na nebi, a všechno, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi“ (Mt 3,18). Tímto způsobem Ježíš předává všem svým učedníkům odpovědnost, kterou dříve svěřil výhradně Petrovi (srov. Mt 16,19), totiž pravomoc vyloučit a znovu někoho přijmout do křesťanského společenství.

Podle jakého měřítká se tato rozhodnutí mají konat? Tou mírou je ochota k bezmeznému odpuštění, protože zhrěšivšímu bratrovi máme odpustit dokonce sedmasedmdesátkrát (srov. Mt 18,22), jak to Ježíš vyjasní ihned poté v reakci na Petrovu otázku. Vždyť jak bychom potom mohli s upřímným srdcem prosit: „A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“ (Mt 6,12)?

Velmi významné je, že mezi Ježíšovým ponaučením o bratrském napominání a jeho slovem o odpuštění stojí vybidnutí ke společné modlitbě v jeho jménu, která znamená, že nás otec bezpečně vyslyší. Ano, když se v modlitbě projevuje jednomyslnost a když usilujeme o to, abychom měli smýšlení Kristovo (srov. Flp 2,5), pak on sám je přítomen a vykonává svou úlohu soudce v křesťanském společenství. „neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“ (Mt 18,20). Ježíš nám tedy dal toto ujištění, nicméně položíme si otázku: dokážeme se jednomyslně modlit předtím, než přistoupíme k rozhodování o bratrovi, za něhož Kristus položil život (srov. 1 Kor 8,11)

Enzo Bianchi - Hlásej Slovo – roční cyklus A